

Sygn. akt II Ca 5/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Iwona Siuta (spr.)

Sędziowie: SO Małgorzata Grzesik

SO Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2014 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Gminy G.

przy udziale (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w B.

o wpis hipoteki przymusowej

na skutek apelacji uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Rejonowego w Gryfinie Wydziału V Ksiąg Wieczystych

z dnia 31 maja 2012 r., wydane w sprawie sygn. akt Dz. Kw (...) KW nr (...)

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że je uchylić i oddalić wniosek o wpis hipoteki przymusowej;

2. ustalić, że koszty postępowania apelacyjnego uczestnicy ponoszą we własnym zakresie.

SSO Zbigniew Ciechanowicz SSO Iwona Siuta SSO Małgorzata Grzesik

II Ca 5/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 maja 2012 r., Sąd Rejonowy w Gryfinie Wydział V Ksiąg Wieczystych, utrzymał w mocy zaskarżony wpis (I) oraz oddalił wniosek o zawieszenie postępowania (II).

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż wniosek w niniejszej sprawie złożył Burmistrz Miasta i Gminy G. reprezentujący Gminę G.. Dodał, iż w formularzu wniosku w rubryce 14 w istocie wadliwie wskazano jako wnioskodawcę Burmistrza Miasta i Gminy G., jednak treść żądania wniosku (rubryka 8) wyraźnie wskazuje, że wnioskodawcą jest Gmina G. na rzecz której hipoteka ma być wpisana, zaś Burmistrz jest jedynie podmiotem uprawnionym do reprezentacji wnioskodawcy. W ocenie Sądu I instancji, wadliwe wypełnienie formularza wniosku przez wpisanie w rubryce nazwa wnioskodawcy „Burmistrz Miasta i Gminy G.” zamiast (...), czyli wpisanie osoby reprezentującej gminę mimo iż oczywistym jest w świetle treści żądania, że wnioskodawcą jest gmina, na rzecz której hipoteka ma być wpisana nie może skutkować odrzuceniem wniosku i uznaniem, że dotychczasowe postępowanie jest

nieważne, gdyż byłoby to przejawem nadmiernego formalizmu. Sąd nie dopatrył się zatem naruszenia przepisu art. 64 § 1 k.p.c. i 626¹ § 2 k.p.c.

Zdaniem Sądu Rejonowego, podobnie rzecz ma się z pochodnym zarzutem naruszenia art. 626⁸ § 5 k.p.c. w zw. z art. 626⁸ § 3 k.p.c., wynikającym z wadliwego wskazania we wniosku numerów REGON wnioskodawcy i uczestnika. Otóż, jeśli chodzi o numer identyfikacyjny REGON wskazany w rubryce 13 a odnoszący się do wnioskodawcy - tj. (...) to jest rzeczywistym numerem identyfikacyjnym REGON Urzędu Miasta i Gminy G.. Jeśli zaś chodzi o numer REGON uczestnika, to faktycznie ten wskazany we wniosku (...) (w rzeczywistości jest to numer (...) S.A.) nie odpowiada rzeczywistości (prawidłowy numer REGON uczestnika to (...)). Sąd I instancji podkreślił jednak, iż nie wynika z tego, że należało w tej sytuacji zastosować art. 626⁸ § 5 k.p.c. mając na uwadze treść art. 626⁸ § 3 k.p.c.

Sąd I instancji wskazał, iż zgodnie z treścią art. 626⁸ § 3 k.p.c., rozpoznając wniosek o wpis w księdze wieczystej prowadzonej w systemie informatycznym sąd z urzędu bada zgodność danych zawartych we wniosku z danymi wynikającymi z systemów prowadzących ewidencje powszechnych numerów identyfikacyjnych, chyba że istnieją przeszkody faktyczne uniemożliwiające dokonanie takiego sprawdzenia. Art. 626⁸ § 5 k.p.c. stanowi zaś, że powyższa niezgodność stanowi przeszkodę do dokonania wpisu. Według Sądu Rejonowego, przepis ten w istocie pozostaje martwy ze względu na to, że mimo iż od wprowadzenia informatycznego systemu prowadzenia ksiąg wieczystych minęło kilka lat system ten - chociaż posiada możliwość połączenia go z systemami prowadzącymi ewidencje powszechnych numerów identyfikacyjnych PESEL i REGON - nie jest do dnia dzisiejszego z tymi systemami połączony, istnieje zatem przeszkoda faktyczna by dokonać takiego sprawdzenia, nie ma też żadnej wątpliwości co do identyfikacji uczestnika oraz wnioskodawcy.

Sąd I instancji nie uwzględnił wniosku o zawieszenie postępowania uznając, że w razie gdyby decyzja burmistrza będąca podstawą wpisu hipoteki została uchylana wówczas nic nie będzie stało na przeszkodzie, by złożyć wniosek o wykreślenie hipoteki.

W ocenie Sądu Rejonowego nietrafnym jest także zarzut, iż decyzji będącej podstawą wpisu hipoteki nie został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, co ma wynikać z postanowienia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 29.02.2012 w sprawie SKO.HM.- (...). Do wniosku załączono bowiem postanowienie Burmistrza Miasta i Gminy G. z dnia 16 grudnia 2011 r. sygn. SKP 3110.7.18 o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji nieostatecznej Nr (...) 3110.7.17.2011 z dnia 15.12.2011 określającej (...) S.A. z/s w X B. zobowiązanie podatkowe w podatku od nieruchomości za 2006 w kwocie 44.381.965 zł, zaś z powołanego postanowienia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. i jego uzasadnienia wynika jedynie, że postanowienie burmistrza o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności nie zostało prawidłowo doręczone, w związku z czym niedopuszczalne jest zażalenie na to postanowienie.

Z postanowieniem tym nie zgodził się uczestnik postępowania, który w wywiedzionej apelacji zaskarżył je w części tj. co do punktu I i wniósł o jego uchylenie w zaskarżonej części, zniesienie dotychczasowego postępowania i odrzucenie wniosku Burmistrza Miasta i Gminy G. z dnia 21 grudnia 2011 r. o wpis hipoteki przymusowej w kwocie 29.587.263,00 zł, do księgi wieczystej nr (...) oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W przypadku nie uznania zarzutu nieważności postępowania apelujący wniósł o zmianę postanowienia w zaskarżonej części poprzez wykreślenie z księgi wieczystej numer (...) hipoteki przymusowej do kwoty 29.587.363,00 zł, wpisanej na rzecz Gminy G. oraz oddalenie wniosku Burmistrza Miasta i Gminy G. z dnia 21 grudnia 2011 r. o wpis hipoteki przymusowej w kwocie 29.587.363,00 zł do księgi wieczystej numer (...) oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W razie nieuwzględnienia powyższych wniosków skarżący wniósł o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania wraz z przekazaniem temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Apelujący zarzucił postanowieniu:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 64 § 1 k.p.c., w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., w zw. z Obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie wykazu gmin i powiatów wchodzących w skład województw (M.P. 10.48.654), mające istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. uznanie za prawidłowe, iż Burmistrz Miasta i Gminy G. posiada zdolność sądową mimo, iż zgodnie z treścią cytowanego wyżej Obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2010 r., wnioskodawcą winna być Gmina G., a nie Burmistrz Miasta i Gminy G.,
2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 626¹ § 2 k.p.c., mające istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez odmowę zastosowania, tj. uznanie za prawidłowe, iż Burmistrz Miasta i Gminy G. może być wnioskodawcą i w rezultacie dopuszczenie podmiotu pod nazwą Burmistrz Miasta i Gminy G. do udziału w postępowaniu, w sytuacji gdy zgodnie z treścią Obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie wykazu gmin i powiatów wchodzących w skład województw (M.P. 10.48.654) podmiot Burmistrz Miasta i Gminy G. nie istnieje,
3. naruszenie art. 626⁸ § 5 k.p.c., w zw. z art. 626⁸ § 3 k.p.c., mające istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez odmowę zastosowania art. 626⁸ § 5 k.p.c. i uznanie za prawidłowe dokonanie wpisu hipoteki mimo, iż numer REGON rzeczywiście posiadany przez wnioskodawcę ((...)) nie zgadza się z numerem REGON podanym przez wnioskodawcę w rubryce 13 wniosku ((...)),
4. naruszenie art. 626⁸ § 5 k.p.c., w związku z art. 626⁸ § 3 k.p.c., mające istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez odmowę zastosowania art. 626⁸ § 5 k.p.c. i uznanie za prawidłowe dokonanie wpisu hipoteki mimo iż numer REGON rzeczywiście posiadany przez uczestnika postępowania ((...)) nie zgadza się z numerem REGON podanym przez wnioskodawcę w rubryce 34 wniosku ((...)),
5. naruszenie art. 35 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że nieostateczna i nieopatrzona rygorem natychmiastowej wykonalności decyzja Burmistrza G. z dnia 15 grudnia 2011 r. może być podstawą wpisu hipoteki przymusowej,
6. naruszenie art. 518¹ § 3 k.p.c., mające istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i utrzymanie w mocy wpisu dokonanego z uchybieniem przepisów prawa materialnego oraz przepisów postępowania, mimo zaistnienia przesłanek do uchylenia wpisu.

W uzasadnieniu apelujący podniósł, iż we wniosku o wpis hipoteki z dnia 21 grudnia 2011 r., jako wnioskodawcą wskazany został Burmistrz Miasta i Gminy G., podczas gdy zgodnie z treścią Obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2010 r., w sprawie wykazu gmin i powiatów wchodzących w skład województw (M.P. 10.48.654), w wykazie tym widnieje Gmina G.. Także w zaskarżonym wpisie, podmiotem na rzecz którego została wpisana hipoteka jest Gmina G., nie zaś Burmistrz Miasta i Gminy G., ponieważ takiemu podmiotowi nie przysługuje osobowość prawna. Skarżący uznał zatem, iż stanowi to naruszenie przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego regulujących status Gminy G.. Dodał, iż uchybienie tym przepisom pozostaje w ścisłym związku z naruszeniem przepisów postępowania, zobowiązujących Sąd do zbadania z urzędu zdolności sądowej uczestnika postępowania.

Według apelującego, Sąd Rejonowy bezzasadnie odmówił odrzucenia wniosku o wpis hipoteki, jako niedopuszczalnego albowiem złożonego przez podmiot nieistniejący (niedopuszczalność pod względem podmiotowym). Skarżący stwierdził, iż zaniechanie odrzucenia wniosku przez Sąd I instancji pociągało za sobą nieważność postępowania, gdyż Burmistrz nie może być traktowany w niniejszym postępowaniu inaczej jak organ

wykonawczy gminy. Wskazanie zatem we wniosku burmistrza jako strony stanowi oczywiste uchybienie przepisom postępowania poprzez przyznanie organowi wykonawczemu gminy zdolności sądowej. W ocenie apelującego czym innym jest bowiem występowanie formalne burmistrza jako przedstawiciela gminy a czym innym jest określenie burmistrza jako strony postępowania, gdyż w tym drugim przypadku, dochodzi do zainicjowania postępowania przez podmiot niemający zdolności sądowej co pociąga za sobą nieważność postępowania.

Zdaniem skarżącego naruszenie przez Sąd I instancji obowiązku zweryfikowania statusu podmiotu zgłaszającego swój udział w postępowaniu w charakterze wnioskodawcy, w szczególności w zakresie zdolności sądowej owego podmiotu skutkowało w niniejszej sprawie naruszeniem również art. 626¹ § 2 k.p.c., który w sposób precyzyjny określa katalog osób, które mogą uczestniczyć w postępowaniu wieczystoksięgowym. Naruszenie to ma oczywiste znaczenie w sprawie albowiem prowadzi do nieważności postępowania prowadzonego z wniosku Burmistrza Miasta i Gminy G..

Apelujący podkreślił, iż w dotychczasowym postępowaniu wnioskodawcą był podmiot nie posiadający zdolności sądowej, ponieważ to Gmina G. posiada osobowość prawną, a zatem to Gminie przysługuje zdolność sądowa. Burmistrz Miasta i Gminy G. jest tylko organem gminy i nie posiada zdolności prawnej, bez której nie może być wnioskodawcą postępowania wieczystoksięgowego. Skutkować to musi uchYLENIEM zaskarżonego postanowienia, zniesieniem dotychczasowego postępowania i odrzuceniem wniosku o wpis hipoteki.

Skarżący podniósł ponadto, iż we wniosku o wpis hipoteki wnioskodawca (Burmistrz Miasta i Gminy G.) w rubryce 13 wskazał numer REGON podmiotu, na rzecz którego ma zostać wpisana hipoteka jako (...). Tymczasem zgodnie z ewidencją podmiotów gospodarki narodowej, tenże numer REGON został przypisany Urzędowi Miasta i Gminy G.. Numer REGON będącej wnioskodawcą Gminy G. to (...). Zdaniem apelującego skutkować to winno oddaleniem wniosku o wpis hipoteki. Skarżący nadmienił, iż we wniosku z dnia 21 grudnia 2011 r. o wpis hipoteki wnioskodawca (Burmistrz Miasta i Gminy G.) wskazał numer REGON uczestnika postępowania jako (...) (rubryka 34 wniosku), podczas gdy numer REGON rzeczywiście posiadany przez uczestnika postępowania to (...). W ocenie skarżącego to również skutkować winno oddaleniem wniosku o wpis hipoteki.

Apelujący wskazał, iż nie zgadza się z argumentacją Sądu I instancji, że przepis art. 626⁸ § 5 k.p.c., był przepisem „martwym”. Dodał, iż przepisy postępowania wskazują na konieczność weryfikacji danych wniosku, jednak ustawodawca nie przesądził o sposobie tejże weryfikacji. Według skarżącego, sprawdzenie z urzędu polegać może nie tylko na korzystaniu ze zintegrowanego systemu, ale może polegać na skorzystaniu z danych posiadanych przez właściwy organ. Tym bardziej w dobie powszechnej informatyzacji sprawdzenie numeru REGON nie stanowi najmniejszej trudności z uwagi na możliwość jego sprawdzenia na stronie internetowej GUS.

Skarżący zwrócił uwagę, iż sprawdzenie poprawności numeru REGON z urzędu nakłada na sąd obowiązek podjęcia czynności zmierzających do ustalenia poprawności tych danych. Nadmienił, iż argumentacja Sądu I instancji wskazuje, iż Sąd ten w ogóle nie przystąpił do sprawdzania numeru REGON, ponieważ nie dysponuje „systemem zintegrowanym”. Zdaniem apelującego, uchybienie obowiązującym przepisom jawi się tym samym jako oczywiste i pociąga za sobą naruszenie przepisów art. 626⁸ § 3 k.p.c. i w rezultacie niezastosowanie art. 626⁸ § 5 k.p.c., mimo zaistnienia przesłanek do oddalenia wniosku z powyższej przyczyny. Jednocześnie skarżący wskazał, iż nie sposób uznać za zbyt ni formalizm konieczność stosowania art. art. 626⁸ § 5 k.p.c. w przypadku zaistnienia przesłanek zastosowania tego przepisu.

Apelujący zwrócił uwagę, iż zgodnie z treścią postanowienia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 29 lutego 2012 r., w sprawie o sygn. akt SKO.HM- (...), decyzji Burmistrza Gminy G. z dnia 15 grudnia 2011 r. nie został nadany rygor natychmiastowej wykonalności w związku z czym decyzja ta nie mogła stanowić podstawy wpisu hipoteki. Jednocześnie skarżący podkreślił, iż w przypadku braku podstaw do stwierdzenia ostateczności decyzji w postępowaniu administracyjnym lub podatkowym, nie można zgodzić się z sytuacją, że właściwość tę ma oceniać sąd wieczystoksięgowy, gdyż byłoby to sprzeczne z jego wąsko określoną kognicją, a ponadto wymagałoby badania akt postępowania podatkowego.

Wobec powyższego apelujący uznał, iż zaskarżone orzeczenie wydane zostało z naruszeniem art. 35 § 1 Ordynacji podatkowej polegającym na błędnej wykładni tego artykułu poprzez przyjęcie, że nieostateczna i nieopatrzona rygorem natychmiastowej wykonalności decyzja Burmistrza G. z dnia 15 grudnia 2011 r. może być podstawą wpisu hipoteki przymusowej.

W związku z powyższym skarżący stwierdził, iż powyższe uchybienia Sądu I instancji skutkowały bezpodstawnym utrzymaniem w mocy zaskarżonego wpisu, zaś orzekając o utrzymaniu zaskarżonego wpisu w mocy, Sąd I instancji naruszył art. 518 §3 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2012 r. wydanym w sprawie II Ca 1071/12 Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił apelację uczestnika postępowania. W uzasadnieniu wskazał, iż z samego żądania wniosku jednoznacznie wynika, iż wpis miał być dokonany na rzecz Gminy G. i na rzecz tego podmiotu - a nie Burmistrza. Sąd Okręgowy przychylił się także do stanowiska wyrażonego przez Sąd I instancji, iż z uwagi na brak połączenia informatycznego systemu prowadzenia ksiąg wieczystych z systemami prowadzącymi ewidencje powszechnych numerów identyfikacyjnych PESEL i REGON, istnieją przeszkody faktyczne by dokonać sprawdzenia danych o których mowa w art. 626⁸ § 3 k.p.c. W pełni niesłuszny – zdaniem Sądu II instancji - okazał się także zarzut dokonania wpisu na podstawie nieostatecznej decyzji Burmistrza Miasta i Gminy G. nieopatrzonej rygorem natychmiastowej wykonalności. Jak bowiem wynika z akt sprawy, postanowieniem z dnia 16 grudnia 2011 r., Burmistrz Miasta i Gminy G. nadał rygor natychmiastowej wykonalności decyzji nieostatecznej Nr (...) 3110.7.17.2011 z dnia 15 grudnia 2011 r., wydanej przez Burmistrza Miasta i Gminy G. określającej (...) S.A. z siedzibą w B., zobowiązanie podatkowe w podatku od nieruchomości za 2006 r. w kwocie 44.381.965 zł. Z kolei w postanowieniu Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 29 lutego 2012 r., na które powoływał się skarżący, stwierdzono jedynie niedopuszczalność zażalenia apelującego na powyższe postanowienie Burmistrza. Z jego treści w żaden sposób nie wynika zaś, że decyzji podatkowej nie został ostatecznie nadany rygor natychmiastowej wykonalności

W wyniku wniesionej przez uczestnika postępowania skargi kasacyjnej od powyższego orzeczenia Sądu Okręgowego, postanowieniem z dnia 4 grudnia 2013 r. wydanym w sprawie II CSK 84/13 Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W uzasadnieniu Sąd Najwyższy stwierdził, że prawidłowa jest decyzja Sądu Okręgowego, jak również Sądu pierwszej instancji, że nie było podstaw do odrzucenia wniosku mimo, że jako wnioskodawcę wskazano w nim Burmistrza Miasta i Gminy G.. Za trafne oceniono także stanowisko Sądu Okręgowego, że nie mogło być przeszkodą do dokonania wpisu wskazanie we wniosku nieprawidłowych numerów Regon wnioskodawczy oraz uczestniczki postępowania. Nietrafny okazał się także zarzut dokonania wpisu na podstawie nieostatecznej decyzji nieopatrzonej rygorem natychmiastowej wykonalności. Sąd Najwyższy stwierdził natomiast, iż Sąd Okręgowy w ogóle nie odniósł się do dokumentów złożonych w postępowaniu apelacyjnym. Zdaniem Sądu Najwyższego, badanie dokumentów, jeżeli miałyby wskazywać na istnienie przeszkody do wpisu, nie może być wykluczone.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestniczki postępowania okazała się uzasadniona.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zgodnie z art. 398²⁰ k.p.c. sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy. Nie można oprzeć skargi kasacyjnej od orzeczenia wydanego po ponownym rozpoznaniu sprawy na podstawach sprzecznych z wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy. Związanie wykładnią Sądu Najwyższego oznacza, że Sąd, któremu sprawa została przekazana, nie może przepisów prawa materialnego i procesowego interpretować odmiennie niż to wynika z uzasadnienia orzeczenia zapadłego przed Sądem Najwyższym.

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 4 grudnia 2013 r. Sąd Najwyższy wskazał, iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia jedynie z nieprawidłowym nazwaniem wnioskodawcy i usunięcie tego rodzaju wadliwości może nastąpić w drodze sprostowania. Brzmienie wniosku złożonego w niniejszej sprawie jednoznacznie wskazywało, iż wnioskodawcą jest Gmina G.. Sąd Odwoławczy, odwołując się do poglądu Sądu Najwyższego, ponownie rozpoznając sprawę, podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, iż odrzucenie wniosku o wpis z uwagi na błędne wskazanie w nim wnioskodawcy stanowiłoby nadmierny formalizm, tym bardziej, że we wniosku prawidłowo został określony podmiot na rzecz którego miał zostać dokonany wpis, zaś Burmistrz działał jako podmiot uprawniony do reprezentacji wnioskodawcy.

Sąd Najwyższy za słuszne uznał także stanowisko, iż nie było faktycznej możliwości weryfikacji danych dotyczących numeru REGON ze względu na brak połączenia systemu informatycznego ksiąg wieczystych z systemami prowadzącymi ewidencje powszechnych numerów PESEL i REGON. Sąd Okręgowy ponownie wskazuje, iż całkowicie chybiony jest wyrażony w apelacji pogląd, iż niezależnie od braku możliwości sprawdzenia numerów identyfikacyjnych w systemie informatycznym, Sąd miał możliwość sprawdzenia numerów REGON na stronie internetowej GUS. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż danych ze strony internetowej nie można uznać za dane z systemu prowadzącego ewidencję, w szczególności zaś brak jest pewności, iż dane zamieszczone na stronie internetowej są prawidłowe. Sąd wieczystoksięgowy dokonując wpisu nie może zaś posługiwać się danymi co do których istnieje wątpliwość co do ich prawidłowości. Pewność taką daje jedynie stosowny system informatyczny, który jednak na dzień dzisiejszy nie funkcjonuje.

W pełni niesłuszny – zdaniem Sądu Okręgowego - okazał się także zarzut dokonania wpisu na podstawie nieostatecznej decyzji Burmistrza Miasta i Gminy G. nieopatrzony rygiem natychmiastowej wykonalności. Powyższe również przesądził Sąd Najwyższy w wydanym w niniejszej sprawie orzeczeniu. Jak wynika z akt sprawy, postanowieniem z dnia 16 grudnia 2011 r., Burmistrz Miasta i Gminy G. nadał rygor natychmiastowej wykonalności decyzji nieostatecznej Nr (...) z dnia 15 grudnia 2011 r., wydanej przez Burmistrza Miasta i Gminy G. określającej (...) S.A. z siedzibą w B., zobowiązanie podatkowe w podatku od nieruchomości za 2006 r. w kwocie 44.381.965 zł. Z kolei w postanowieniu Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 29 lutego 2012 r., na które powoływał się skarżący, stwierdzono jedynie niedopuszczalność zażalenia apelującego na powyższe postanowienie Burmistrza. Z jego treści w żaden sposób nie wynika zaś, że decyzji podatkowej nie został ostatecznie nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

W toku postępowania apelacyjnego, uczestniczka przedłożyła notarialnie poświadczony odpis decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 20 lipca 2012 r. wydanej w sprawie (...), z której wynika, iż uchylona została decyzja Burmistrza Miasta i Gminy G. z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie (...) w przedmiocie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za 2006 r. Decyzja SKO określiła na nowo dla uczestniczki wysokość zobowiązania podatkowego.

Sąd wieczysto-księgowy, w sprawie o wpis do księgi wieczystej, jest związany stanem rzeczy istniejącym w chwili złożenia wniosku. Ponieważ w postępowaniu wieczysto-księgowym, w odniesieniu zarówno do sądu pierwszej jak i drugiej instancji, treść art. 626⁸ § 2 k.p.c. wyklucza prowadzenie postępowania dowodowego oraz wyłączone jest stosowanie art. 316 k.p.c., więc dokonanie wpisu na podstawie dokumentów nie dołączonych do wniosku stanowi przekroczenie granic kognicji sądu (zasada prawna, uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2009 r., III CZP 80/09, OSNC 2010, Nr 6, poz. 84, postanowienie z dnia 20 października 2011 r., III CSK 322/10, niepubl., postanowienie siedmiu sędziów z dnia 16 listopada 2011 r., II CSK 538/10, niepubl.). Sąd drugiej instancji nie może zatem uwzględnić dokumentów złożonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, wobec czego brak jest możliwości odpowiedniego stosowania art. 381 i 382 k.p.c. (w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Jedynie w razie powołania w apelacji dokumentów wskazujących na istnienie przeszkody wpisu lub złożenia dokumentów wskazujących na nowe fakty i dowody, które nie mogły być powołane przed sądem pierwszej instancji wyrażane jest stanowisko odmienne, przy czym w drugim wypadku podkreśla się, że ocena tych okoliczności musi nastąpić według stanu z chwili dokonania lub odmowy wpisu (postanowienia Sądu Najwyższego 7 lutego 2006 r., IV CK 361/05, OSNC 2006, Nr 11, poz. 190,

z dnia 4 grudnia 2008 r., I CSK 208/08, z dnia 9 lutego 2011 r., V CSK 220/10, z dnia 12 stycznia 2012 r., IV CSK 251/11 - niepubl.).

W niniejszej sprawie, będąca podstawą złożonego wniosku o wpis decyzja Burmistrza Miasta i Gminy G. decyzja z dnia 15 grudnia 2011 r. została uchylona postanowieniem SKO z dnia 20 lipca 2012 r. Przyjąć należy, iż tylko decyzja istniejąca może być podstawą wpisu w księdze wieczystej i do zakresu kognicji sądu wieczystoksięgowego należy badanie, czy właśnie taka jest decyzja, którą wnioskodawca załączył do wniosku, jako podstawę wpisu. Brak takiej decyzji nie jest okolicznością dającą podstawę do uwzględnienia wniosku a stanowi przeszkodę do jego dokonania a tego rodzaju przeszkoda może być badana w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd też Sąd Okręgowy, mając na uwadze powyższe, zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że je uchylił i oddalił wniosek o wpis hipoteki przymusowej (art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono na podst. art. 520 § 1 k.p.c., uznając, że w postępowaniu wieczystoksięgowym brak jest podstaw do odstąpienia od reguły zawartej w tym przepisie. Z istoty postępowania wieczystoksięgowego wynika bowiem, że nie występuje w nim kolizja interesów uczestników postępowania. Jest to bowiem postępowanie rejestrowe, nie ma w nim możliwości rozstrzygnięcia sporów o własność czy prowadzenia jakiegokolwiek postępowania rozpoznawczego, jak to ma miejsce w innych postępowaniach niespornych (tak samo Sąd Najwyższy w post. z dnia 27 lipca 2010 r., II Cz 54/10).

SSO Zbigniew Ciechanowicz SSO Iwona Siuta SSO Małgorzata Grzesik